



INGLIZ TILI DARSLARIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI

Sharofova Nodira Sherali qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti talabasi
nodirasharopova5@gmail.com
998995371215

Ilmiy rahbar: Abduraximova Farida Komiljon qizi
Samarqand davlat chet tillar instituti katta o'qituvchisi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada ingliz tili darslarida interfaol metodlardan foydalanishning samarali jihatlari, ularning o'quvchi va o'qituvchi faoliyatiga ta'siri hamda o'quv jarayonida ahamiyati yoritilgan. Interfaol metodlar orqali o'quvchilarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik, muloqot va hamkorlik ko'nikmalari shakllanadi. Shuningdek, maqolada "Aqliy hujum", "Klaster", "Insert", "Sinkveyn" kabi metodlarning afzalliklari amaliy misollar asosida tahlil qilingan.*

Kalit so'zlar: *interfaol metodlar, ingliz tili, o'quv jarayoni, samaradorlik, ijodkorlik, kommunikativ yondashuv*

Аннотация: *В статье рассматриваются эффективные аспекты применения интерактивных методов на уроках английского языка, их влияние на деятельность учителя и учащихся, а также значение данных методов в учебном процессе. Использование интерактивных методов способствует развитию у обучающихся самостоятельного мышления, креативности, коммуникативных и социальных навыков. В статье анализируются преимущества таких методов, как «Мозговой штурм», «Классер», «Инсерт» и «Синквейн».*

Ключевые слова: *интерактивные методы, английский язык, образовательный процесс, эффективность, творческое мышление, коммуникативный подход*

Annotation: *This article analyzes the effectiveness of using interactive methods in English language lessons, their impact on teachers and students, and their importance in the educational process. Interactive methods help learners develop independent thinking, creativity, communication, and teamwork skills. The advantages of techniques such as "Brainstorming," "Cluster," "Insert," and "Cinquain" are discussed through practical examples.*

Keywords: *interactive methods, English language, learning process, effectiveness, creativity, communicative approach.*

Bugungi globallashuv davrida xorijiy tillarni, xususan, ingliz tilini o'qitish ta'lim tizimining eng muhim yo'nalishlaridan biriga aylandi. Chunki ingliz tili — xalqaro muloqot, fan, texnologiya va biznes tili sifatida dunyo miqyosida yetakchi o'rin tutadi. Shu

sababli uni samarali o'qitish metodikasini takomillashtirish har bir pedagogning asosiy vazifalaridan biridir.

So'nggi yillarda o'qitish jarayoniga interfaol metodlar keng joriy qilinmoqda. "Interfaol" so'zi "o'zaro faol" degan ma'noni anglatadi. Demak, bu yondashuvda o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida ikki tomonlama, faol muloqot asosida bilim o'zlashtiriladi. Interfaol metodlarning asosiy maqsadi — o'quvchining o'rganish jarayonida bevosita ishtirokini ta'minlash, uni darsning markaziga qo'yishdir.

Ingliz tili darslarida interfaol metodlardan foydalanish o'quvchilarning nutqiy faolligi, mustaqil fikrlashi va ijodiy yondashuvini rivojlantiradi. An'anaviy yondashuvda o'qituvchi faqat ma'lumot yetkazuvchi bo'lsa, interfaol darslarda u yo'l boshchi, tashkilotchi, motivator rolini bajaradi. O'quvchi esa bilimni passiv qabul qiluvchi emas, balki faol yaratuvchi ishtirokchiga aylanadi.

Masalan, "Aqliy hujum" (Brainstorming) metodida o'quvchilar berilgan mavzu bo'yicha erkin fikr yuritadi, yangi g'oyalar ilgari suradi. Bu jarayon tafakkurni kengaytiradi va muammoli vaziyatlarni yechishda ijodkorlikni oshiradi.

"Klaster" (Cluster) texnikasi yordamida o'quvchilar mavzuga oid asosiy tushunchalarni tarmoqlab, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlaydilar.

"Insert" metodi matn bilan ishlashda juda samarali bo'lib, o'quvchi o'qigan ma'lumotni tahlil qiladi, yangi va tanish g'oyalarni solishtiradi, bu esa o'quvchini tanqidiy fikrlashga o'rgatadi.


"Sinkveyn" texnikasi esa o'quvchini o'z fikrini qisqa, lo'nda va mantiqan ifodalashga o'rgatadi, bu esa ingliz tili yozma nutqini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Bundan tashqari, "Rol o'ynash" (Role play), "Debat", "Juftlikda ishlash" (Pair work), "Kichik guruhlar bilan ishlash" (Group work) kabi metodlar o'quvchilarni real hayotiy vaziyatlarda muloqot qilishga tayyorlaydi. Bunday mashg'ulotlar til o'rganish jarayonini qiziqarli, samarali va tabiiy qiladi. Natijada o'quvchilarning talaffuz, so'z boyligi, eshitish va tushunish ko'nikmalari izchil rivojlanadi.

Shuningdek, interfaol metodlar orqali o'qituvchi differensial yondashuvni qo'llashi mumkin. Ya'ni har bir o'quvchining bilim darajasi, qiziqishlari va shaxsiy imkoniyatlari inobatga olinadi. Bu esa har bir ishtirokchiga o'z imkoniyatini to'liq namoyon etish sharoitini yaratadi.

Interfaol metodlar nafaqat til o'rganish, balki o'quvchilarda ijtimoiy kompetensiyalarni — jamoada ishlash, fikr almashish, o'z fikrini asoslab berish, boshqalarni tinglash madaniyatini ham shakllantiradi. Shu bois ularni o'qitish jarayoniga kiritish — zamonaviy ta'limning ajralmas talabi hisoblanadi.

Amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, interfaol metodlardan foydalanilgan darslarda o'quvchilarning faollik darajasi oshadi, darsdan qoniqish hissi kuchayadi, bilimni eslab qolish ko'rsatkichlari esa an'anaviy usullarga nisbatan yuqori bo'ladi.



Shunday qilib, ingliz tili darslarida interfaol metodlardan oqilona va tizimli foydalanish o'quv jarayonini sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqadi. Bunday darslar o'quvchida mustaqil fikrlash, nutqiy faollik, ijodkorlik va kommunikativ malakalarni shakllantiradi, o'qituvchining esa pedagogik mahoratini yanada yuksaltiradi.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili darslarida interfaol metodlardan foydalanish ta'lim sifatini oshiradi, o'quvchilarning faolligini kuchaytiradi va ularning nutqiy hamda ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantiradi. Zamonaviy darsda o'qituvchi faqat bilim manbai emas, balki yo'lboshchi, hamkor va motivator rolini bajaradi. Interfaol metodlar o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, ijodiy ishlashga va hayotiy vaziyatlarda tilni amalda qo'llashga o'rgatadi. Shu bois ingliz tili darslarida bunday metodlardan tizimli foydalanish har bir pedagogning ustuvor vazifasiga aylanishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Azizxo'jaeva N. N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2003.
2. Jalolova N., Qodirova G. Ingliz tili darslarida interfaol metodlardan foydalanish. – Toshkent, 2019.
3. Brown, H. D. Principles of Language Learning and Teaching. – Pearson Education, 2007.
4. Harmer, J. The Practice of English Language Teaching. – Longman, 2015.
5. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge University Press, 2014.